

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/103/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219201953
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6219201953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Vladimíra Šalamúna (sudca spravodajca) a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C. D., zastúpeného Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou, so sídlom Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš, proti žalovanej E. F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. I. XXX/XX, XXX XX C. D., zastúpenej JUDr. Jozefom Veselým, advokátom, so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 12C/33/2019 zo dňa 22. septembra 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiadna zo strán **n e m á** na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom sp. zn. 12C/33/2019 zo dňa 22. septembra 2022 Okresný súd Veľký Krtíš (od 01.06.2023 Okresný súd Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš) (ďalej v texte aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“) určil, že z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov pripadá: Žalobcovi: 1/ Práčka v zostatkovej hodnote 280,00 €, 2/ Botník chodbový v zostatkovej hodnote 10,00 €, 3/ Kávovar Dolce Gusto v zostatkovej hodnote 30,00 €, 4/ Fritéza v zostatkovej hodnote 30,00 €, 5/ Žehlička v zostatkovej hodnote 20,00 €, 6/ TV do obývačky v zostatkovej hodnote 450,00 €, 7/ PC - osobný počítač v zostatkovej hodnote 50,00 €, 8/ Holiaci strojček v zostatkovej hodnote 10,00 €, 9/ Hodiny v zostatkovej hodnote 20,00 €, 10/ Zepter hrnce v zostatkovej hodnote 100,00 €, 11/ Hriankovač v zostatkovej hodnote 5,00 €, 12/ Príbor v zostatkovej hodnote 15,00 €, 13/ Sklenené misy s modrým vrchnákom v zostatkovej hodnote 20,00 €, 14/ Satelitný prijímač v zostatkovej hodnote 30,00 €, 15/ Chrániče na matrac v zostatkovej hodnote 2 x 30,00 €, 16/ Poháre na šampanské v zostatkovej hodnote 5,00 €, 17/ Poháre na víno v zostatkovej hodnote 5,00 €, 18/ Kufříková uťahovačka a vŕtačka v zostatkovej hodnote 75,00 €, 19/ Zlatá retiazka 30,52 g v zostatkovej hodnote 1.698,13 €, spolu v hodnote 2.913,13 €. Žalovanej: 1/ Mikrovlnka v zostatkovej hodnote 25,00 €, 2/ Botník vonkajší v zostatkovej hodnote 10,00 €, 3/ Šijací stroj v zostatkovej hodnote 75,00 €, 4/ Vac-cy robot v zostatkovej hodnote 20,00 €, 5/ Raypath - čistiace utierky v zostatkovej hodnote 10,00 €, 6/ Mlynček na mäso elektrický - ručný v zostatkovej hodnote 30,00 €, 7/ Kuchynský robot Moulinex v zostatkovej hodnote 30,00 €, 8/ Vac-cy vákuovačka v zostatkovej hodnote 20,00 €, 9/ BEMER matrac v zostatkovej hodnote 350,00 €, 10/ Televízia do spálne v zostatkovej hodnote 50,00 €, 11/ Ručný šľahač v zostatkovej hodnote 30,00 €, 12/ Robotický vysávač ROOMBA v zostatkovej hodnote 50,00 €, 13/ Fén v zostatkovej hodnote 15,00 €, 14/ Osobná váha v zostatkovej hodnote 10,00 €, 15/ Poháre na šampanské v zostatkovej hodnote 5,00 €, 16/ Poháre na víno v zostatkovej hodnote 5,00 €, 17/ SKK hrnce v zostatkovej hodnote 50,00 €, 18/ Príbor v zostatkovej hodnote 15,00 €, 19/ Misa na pečenie

čierno-modrá v zostatkovej hodnote 20,00 €, 20/ Výchrevná podložka v zostatkovej hodnote 5,00 €, 21/ Žehliaca doska v zostatkovej hodnote 10,00 €, 22/ Prsteň zo zlata 1,5 g v zostatkovej hodnote 83,46 €, 23/ Náušnice z trojfarebného zlata 2,39 g v zostatkovej hodnote 132,98 €, 24/ Náušnice s bielym očkom 3,48 g v zostatkovej hodnote 193,63 €, 25/ Náramok had 2,68 g v zostatkovej hodnote 149,12 €, 26/ Náhrdelník s guľičkou 5,23 g v zostatkovej hodnote 290,99 €, 27/ Briliantová retiazka a briliantové náušnice v zostatkovej hodnote 1.200,00 €, spolu v hodnote 2.885,18 €. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu sumu vo výške 83,16 € a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania (II. výrok) a štátu sa proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (III. výrok).

1.1 V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou podanou dňa 26. 09. 2019 domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj ako „BSM“), ktoré zaniklo právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp.zn. 3Pc/21/2016 zo dňa 21. 03. 2017 o rozvode manželstva sporových strán. Žiadal, aby z vecí, ktoré manželia nadobudli v priebehu manželstva, boli do jeho výlučného vlastníctva prikázané hnutelné veci v hodnote 1.480,00 € a do výlučného vlastníctva žalovanej žiadal prikázať hnutelné veci, obchodný podiel v obchodnej spoločnosti METTERIS, spol. s r.o., a finančné prostriedky na bankových účtoch a vkladných knižkách spolu v celkovej hodnote 25.560,- €. Výšku vyrovnacieho podielu, ktorú požadoval priznať vyčíslil na sumu 14,080,00 €.

1.2 Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že do aktív mal žalobca zahrnúť aj nehnuteľnosti, ktoré mali v BSM ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Súd by mal prihliadnuť na to, že žalobca bol odsúdený za spáchanie trestného činu voči jej osobe. Poprela existenciu finančných prostriedkov vo výške 20.000,00 € titulom spoločných úspor. Namietla, že do pasív BSM nebola zahrnutá pôžička v súvislosti so zakúpením obchodného podielu v spoločnosti METTERIS, spol. s r. o. Pokiaľ sa týka hodnoty hnutelných vecí uviedla, že sa jedná o subjektívne ohodnotenie zo strany žalobcu. Motorové vozidlo Renault Megane, podľa vzájomnej dohody malo zostatkovú hodnotu 7.000,00 € ku dňu rozvodu manželstva s tým, že ona si zo spoločného účtu vybrala alikvotnú čiastku 3.500,00 € a žalobca si ponechal motorové vozidlo.

1.3 V ďalšom obsahu napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol stručný priebeh konania, argumentáciu strán sporu, vykonané dokazovanie a závery z neho vyplývajúce, zistený skutkový stav a na vec aplikoval ustanovenia § 143, § 148, § 149 ods. 1a 3, § 149a a §150 Občianskeho zákonníka.

1.4 Do masy BSM súd prvej inštancie ďalej zahrnul aj všeobecnú hodnotu obchodného podielu žalovanej v spoločnosti METTERIS, spol. s r. o., IČO: 360 50 717, J. K. XX, a to ku dňu zániku BSM. Za účelom ohodnotenia predmetného obchodného podielu súd ustanovil do konania znalkyňu z odboru ekonómia a management - odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo E. I. L., a to uznesením č.k. 12C/33/2019-314 zo dňa 10. 08. 2021. Dňa 30. 03. 2022 znalkyňa súdu prvej inštancie predložila znalecký posudok č. X/XXXX zo dňa 30. 03. 2022, v ktorom určila všeobecnú hodnotu obchodného podielu na sumu 4.180,00 €. Žalovaná obchodný podiel nadobudla v priebehu trvania manželstva na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 01. 06. 2011 uzatvorenej s B. A. M. vo výške 3.000,- Eur. Žalovaná obchodný podiel predala po rozvode manželstva dňa 20. 02. 2020 E. D. za kúpnu cenu 1,00 € (70 % podielu) a dňa 27. 02. 2020 N. N. za kúpnu cenu 1,00 € (30 % podielu). Žalovaná dňa 27. 02. 2020 dlžnú čiastku titulom poskytnutej pôžičky vo výške 3.000,00 € vrátila v hotovosti B. A. M., čo táto potvrdila vlastnoručným podpisom (č.l. 120 spisu) a súd prvej inštancie preto dôkaz výsluchom B. A. M. na preukázanie tejto skutočnosti nevykonal. Súd prvej inštancie finančné prostriedky získané zo Zmluvy o pôžičke vo výške 3.000,00 € ako vnos žalovanej, pretože tieto boli vynaložené na kúpu obchodného podielu, teda majetkovej hodnoty spadajúcej do masy BSM. Žalobca v konaní namietal, že zmluva o pôžičke je fiktívna (podpisy na zmluve nie sú úradne overené) a že so žalovanou mali dostať finančných prostriedkov, s ktorými si ona mohla robiť čo chce, a preto si nepotrebovala požičať peniaze. Žalovaná na pojednávaní dňa 17. 09. 2020 uviedla, že žalobcovi oznámila skutočnosť, že ide kupovať obchodný podiel v spoločnosti, avšak žalobca jej povedal, že neinvestuje peniaze do žiadnej spoločnosti, preto si tú pôžičku zobrala. Žalobca tvrdenie žalovanej nijakým spôsobom nerozporoval. Súd prvej inštancie preto nemal dôvod pochybovať o platnosti zmluvy o pôžičke. Podpisy na zmluve o pôžičke nemusia byť úradne overené.

1.5 Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že masu BSM strán sporu tvorila zostatková hodnota hnuťelných vecí 5.768,31 € a všeobecná hodnota obchodného podielu v spoločnosti METTERIS 1.180,- €, spolu suma 6.948,31 €. Hodnota majetku, ktorý pripadol žalobcovi z titulu vyporiadania hnuťelných vecí, predstavovala sumu 2.913,13 € a hodnota majetku, ktorý pripadol na žalovanú predstavovala sumu 4.035,18 € (2.855,18 € + 1.180,- €, t.j. všeobecná hodnota obchodného podielu). Pri parite podielov mala mať každá zo strán sporu čiastku 3.474,16 € (6.948,31 €/2). Žalovanej pripadlo z celkového majetku viac o sumu 561,03 € (4.035,18 € - 3.474,15 €). Žalovaná by teda žalobcovi mala doplatiť na vyrovnanie jeho podielu sumu 561,03 €, avšak od tejto sumy bolo potrebné odpočítať sumu 477,87 €, ktorou sa žalobca musel podieľať na spoločnom dlhu, preto potom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 83,16 € (561,03 € - 477,87 €), a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

1.6 O náhrade trov konania strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca ako aj žalovaná mali v konaní len čiastočný úspech, preto potom súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie do úvahy zobral osobitný charakter konania o vyporiadanie BSM a jeho špecifiká, pretože sa jednalo o konanie iudicium duplex, teda konanie, v ktorom majú (môžu mať) účastníci na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj žalovaného, pretože ho mohol iniciovať ktorýkoľvek z nich. Ak súd v konaní o vyporiadanie BSM rozhoduje rozsudkom, t. j. autoritatívne, musí dodržať zásady a podmienky vyporiadania vyplývajúce zo zákonnej úpravy (§ 150 Občianskeho zákonníka) a taktiež objektívne ustáliť a zistiť hodnotu masy BSM bez ohľadu na tvrdenia strán sporu. V tomto smere súd nie je viazaný návrhmi strán sporu (a teda ani žalobným návrhom), pretože spôsob vyporiadania sa týka obidvoch strán, a preto nemožno ani objektívne vyhodnocovať mieru procesného úspechu, či neúspechu tej - ktorej strany sporu. Za spravodlivé, vzhľadom na charakter konania a skutočnosť, že súd rozhodoval v záujme a v prospech oboch strán sporu, považoval, aby si tak žalobca, ako aj žalovaná znášali vlastné trovy, ktoré im v konaní vznikli. Ako vinu oboch sporových strán súd prvej inštancie posúdil skutočnosť, že neuzatvorili písomnú dohodu o vyporiadania BSM komplexne, čo sa týka celého majetku, pričom týmto by do budúcnosti zamedzili vzájomným nedorozumeniam ohľadne ich vypradania a tým aj vzniku predmetného sporu.

2. Proti výroku I. rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý sa s rozsudkom súdu prvého stupňa nestotožnil a považoval ho za vecne nesprávny a vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia

2.1 Žalobca sa nestotožnil a názorom súdu prvej inštancie, ktorý sa týka skutočnosti, že súdu až v priebehu konania žalovaná doručila Zmluvu o pôžičke, ktorú uzavrela za trvania manželstva bez vedomosti druhého manžela t.j. žalobcu, pričom na základe takto nadobudnutých finančných prostriedkov nadobudla obchodný podiel v spoločnosti METTERIS spol. s r. o. Namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal skutočnosťou, prečo žalobca nemal vedomosť o tejto pôžičke, ani skutočnosťou, načo by žalovaná takúto pôžičku vôbec potrebovala, nakoľko počas manželstva sa na bankových účtoch nachádzalo dostatok finančných prostriedkov. Bolo podľa neho úplne iracionálne brať pôžičku, keď účastníci ako ešte vtedy manželia disponovali dostatkom finančných prostriedkov.

2.2 Ďalej poukázal na to, že predmetná Zmluva o pôžičke bola do dispozície súdu prvej inštancie doručená až v priebehu súdneho konania. Namietol, že uvedená zmluva obsahuje len podpisy, ktoré neobsahujú žiadnu formu vyššieho overenia listiny, ako by sa to predpokladalo a z ktorého by bolo zrejmé, v akom časovom úseku bola táto listina vyhotovená. Bez takéhoto dôkazu žalobca považoval za viac než pochybné, kedy bola táto údajná pôžička žalovanej poskytnutá. Takýto postup veriteľa považoval za zarážajúci, nakoľko v značnej miere mení vymáhateľnosť nároku a právnu istotu veriteľa. Tieto čiastkové rozhodné skutočnosti podľa názoru žalobcu vytvárali dôkaznú mapu, z ktorej jednoznačne vyplýva, že uzavretie Zmluvy o pôžičke bolo len účelová forma žalovanej, aby sa znížil vyrovnávací podiel, ktorý vyplatí žalobcovi, nakoľko si bola vedomá toho, že nie je reálne zistiteľné, kedy bola Zmluva o pôžičke uzavretá. Žalobca o uzavretí takejto pôžičky nemal vedomosť, čo je nanajvýš zvláštne, nakoľko počas manželstva manželia všetko spolu preberali a o všetkom komunikovali. Ďalej namietal, že v Zmluve o pôžičke žalobca nefiguruje ako spoludlžník, ako by to bolo štandardné.

2.3 S poukazom na vyššie uvedené, podľa názoru žalobcu uvedená fiktívna a účelovo vytvorená pôžička nemôže spadať do masy BSM. Zmluva o poskytnutí pôžičky je v danom prípade podľa neho simulovaný

právny úkon, ktorý nebol urobený vážne, resp. že tento úkon trpí nezhodou vôle a prejavu, rozporom medzi vôľou a konaním a bola vytvorená len na fiktívne zabezpečenie záväzku.

2.4 Z uvedených dôvodov navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Proti výroku II. rozsudku súdu prvého stupňa podala včas odvolanie žalovaná, ktorá napadnutý rozsudok považovala za morálne správny, nie však zákonný.

3.1 Žalovaná sa nestotožnila s výrokom súdu prvej inštancie o náhrade trov konania, pretože podľa jej názoru dosiahla vo veci plný úspech, a preto jej súd prvej inštancie mal priznať všetky trovy konania, ktoré účelne vynaložila na bránenie svojich práv. Tvrdila, že v podstate to bol žalobca, ktorý zapríčinil rozvod manželstva hlavne tým, že ju fyzicky napadol, za čo bol aj Okresným súdom Veľký Krtíš právoplatne odsúdený a následne po rozvode manželstva sa účastníci konania v podstate dohodli na rozdelení majetku, a to tým spôsobom, že predali spoločne byt, ako aj záhradnú chatku, rozdelili si de facto hnuťelné veci, ako aj finančné prostriedky, avšak je pravdou o týchto úkonoch nespísali žiadnu písomnú dohodu, ale konali v podstate vo vzájomnej zhode. Následne žalobca podal žalobu na súd, kde žiadal zaplatenie z titulu vyrovnania a vyporiadania BSM sumu 15.000,00 €, kde v záverečnom návrhu právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že žalobca žiada na vyplatenie z titulu podielu sumu 6.000,00 € s tým, že v konečnom dôsledku súd rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť z titulu vyrovnania len sumu 83,16 €, čo je zrejme vo vzťahu k nároku žalobcu neúspech v miere dosahujúcej výšku 97-98 %.

3.2 Žalovaná argumentovala tým, že od samého začiatku uvádzala, že nemá záujem sa súdiť a pokračovať v súdnom konaní, pretože podľa nej došlo k takému vyporiadaniu, kde v podstate si účastníci spravodlivo rozdelili nehnuteľnosti, ako aj hnuťelné veci a v tomto smere navrhovala tzv. nulové riešenie, že nebudú si účastníci vzájomne nič doplácať. Žalobca napriek vyjadreniu a stanoviskám žalovanej naďalej viedol súdny spor s tým, že výsledok súdneho sporu zrejme v prevažnej miere nezodpovedá podanej žalobe z hľadiska výsledku. Napriek týmto skutočnostiam súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, kde konštatoval, že žalobca, ako aj žalovaná majú v konaní len čiastočný úspech, preto potom súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. S odôvodnením tohto výroku žalovaná nesúhlasila, pretože možno podľa nej konštatovať, že v spore mala plný úspech a nemožno jej vyčítať, že by nemala záujem o uzavretie mimosúdnej dohody o vyporiadaní BSM. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala vo veci k pomeru úspechu a neúspechu za nejasné a nepreskúmateľné, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení nepoužil matematický výpočet, len konštatoval pomer úspechu a neúspechu. Poukázala na to, súd by mal prihliadať aj na postoj oboch účastníkov súdneho konania, kde žalovaná od počiatku chcela uzavrieť mimosúdnu dohodu ohľadne vyporiadania BSM, avšak žalobca nesúhlasil a súd vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie, kde vznikli značné náklady, ktoré v podstate by neboli vznikli, ak by žalobca upustil od svojich nárokov a v tomto smere akceptoval zásadné pripomienky a stanoviská žalovanej vo vzťahu ku konečnému výsledku takéhoto súdneho konania.

3.3 Namietla, že súd prvej inštancie opomenul, že existuje ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, pričom zásada úspechu sa vzťahuje aj na konania, kde súd rozhoduje o spôsobe vyporiadania ohľadne napr. vyporiadania podielového spoluvlastníctva alebo BSM. Úspech v konaní sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Pomer úspechu a neúspechu podľa žalovanej nie je rovnaký, je diametrálne odlišný, a teda súd prvej inštancie mal rozhodovať podľa pomeru úspechu a neúspechu vo veci samej.

3.4 Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, pretože vo výroku je vecne správne. Uviedla, že okolnosti poskytnutia pôžičky žalovanej boli predmetom súdneho dokazovania, súd prvej inštancie sa s touto pôžičkou vysporiadal vo svojom rozsudku, pričom odvolanie žalobcu bolo podľa nej len opakovaním tvrdení uvedených pred súdom prvej inštancie.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej ani k jej vyjadreniu k jeho odvolaniu nevyjadril.

6. V dôsledku podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario, len v rozsahu odvolania žalobcu podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ako odvolateľ, neuviedol v odvolaní žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené v štádiu prvoinštančného konania a ktoré by boli spôsobilé vyvodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia prvoinštančného súdu, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie správne a náležite zisteného skutkového stavu a neboli naplnené procesné predpoklady zo strany odvolacieho súdu dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3, v spojení s ustanovením § 366 CSP).

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny ako vo výrokovej časti, tak aj v časti odôvodnenia a zároveň v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nad rámec uvedeného k zásadným odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza:

10. Režim BSM sa vzťahuje výlučne na majetok nadobudnutý za trvania manželstva. Uzavretím manželstva manželia začnú nadobúdať spoločný majetok a zánikom manželstva sa spoločné nadobúdanie majetku končí. Manželia môžu nadobúdať veci do BSM spoločne alebo ich môže nadobudnúť len jeden z nich. Do BSM patria aj veci, ktoré nadobudol jeden manžel bez súhlasu, bez vedomia alebo proti vôli druhého manžela, ak na ich nadobudnutie boli čo i len sčasti použité spoločné prostriedky. Cieľom vyporiadania je komplexné usporiadanie majetkových vzťahov medzi manželov podľa stavu ku dňu zániku BSM. Hoci samotné záväzky manželov nie sú predmetom BSM, hodnoty nadobudnuté za takto získané prostriedky už do BSM patria, a to aj vtedy, ak ide o záväzok len jedného z manželov. Vnesenie prostriedkov z výlučného majetku jedného z manželov do spoločného majetku manželov sa označuje ako „vnos“. Nárok na ich náhradu si možno uplatniť až po zániku BSM.

10.1 Súd prvej inštancie do masy BSM zahrnul aj všeobecnú hodnotu obchodného podielu žalovanej v spoločnosti METTERIS, spol. s r. o., a to ku dňu zániku BSM. Žalovaná v konaní tvrdila, že obchodný podiel nadobudla v priebehu trvania manželstva na finančné prostriedky získané na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 01. 06. 2011 uzatvorenej s B. A. M. vo výške 3.000,00 €, ktorú v konaní predložila ako listinný dôkaz. Žalobca v podanom odvolaní navrhoval napadnutý rozsudok zrušiť z dôvodu, že Zmluvu o pôžičke zo dňa 01. 06. 2011 považoval za fiktívnu, žalovanou uzatvorenú len za účelom zníženia jeho vyrovnávacieho podielu pri vyporiadaní BSM.

10.2 V prípade uzatvorenia Zmluvy o pôžičke nejde o prípad vybavovania záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí. Ak takýto právny úkon za trvania BSM uskutoční jeden z manželov, na jeho platnosť nie je potrebný súhlas druhého manžela, aj keď sa nejedná o bežnú vec. Keďže každý z manželov je pri vyporiadaní BSM oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, k záväzku žalovanej zo Zmluvy o pôžičke sa prihliada pri vyporiadaní BSM ako na jej vnos na spoločný majetok. Pohľadávka manžela, ktorý vynaložil niečo zo svojho majetku do spoločného majetku, nesmeruje voči druhému manželovi ale voči celej mase BSM, ktorého hodnota je o výšku vnosu nižšia. Vnosy do spoločného majetku sa hradia vo výške, v akej boli za trvania BSM skutočne vynaložené.

10.3 Žalobca Zmluvu o pôžičke považoval za simulovaný právny úkon, ktorý bol vytvorený len na fiktívne zabezpečenie záväzku z dôvodu, že podpisy na zmluve neobsahujú žiadnu formu vyššieho overenia ako aj z dôvodu, že obstaranie finančných prostriedkov takýmto spôsobom považoval zo strany žalovanej za iracionálne, nakoľko sa na ich bankových účtoch nachádzal dostatok finančných prostriedkov. Žalobca v podanom odvolaní v podstate zopakoval námietky, ktoré voči započítaniu uvedeného vnosu vzniesol už v konaní pred súdom prvej inštancie. S uvedenými námietkami sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podľa názoru odvolacieho súdu vysporiadal, keď konštatoval, že žalobca nerozporoval tvrdenie žalovanej o tom, že žalobcovi oznámila skutočnosť, že ide kupovať obchodný podiel v spoločnosti, avšak žalobca jej povedal, že neinvestuje peniaze do žiadnej spoločnosti, a preto si predmetnú pôžičku zobrala. Pokiaľ ide o spôsob podpisovania Zmluvy o pôžičke, súd prvej inštancie ďalej uviedol, že podpisy na nej nemusia byť úradne overené. Súd prvej inštancie preto nemal dôvod pochybovať o platnosti Zmluvy o pôžičke a finančné prostriedky získané zo Zmluvy o pôžičke vo výške 3.000,00 € súd prvej inštancie posúdil ako vnos do BSM.

10.4 V konaní o vypořiadaní BSM, ktoré je sporovým konaním, v ktorom má každá sporová strana (každý z manželov) povinnosť tvrdenia ako aj dôkaznú povinnosť. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno zaťažuje toho manžela, ktorý z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. V danom prípade dôkazné bremeno ťažilo žalovanú, ktorá tvrdila že svoj výlučný majetok (prostriedky z pôžičky) vynaložila na spoločný majetok (obchodný podiel). Zmluva o pôžičke je neformálnou, ale reálnou zmluvou, ktorá vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi. Možno ju uzatvoriť aj ústne, pričom závisí len od vôle zmluvných strán, či si zvolia písomnú formu, prípadne či spíšu len dôkaz o existencii pôžičky (dlžobný úpis), čo však pre jej vznik nie je podstatné. Žalovaná svoje skutkové tvrdenie o poskytnutí pôžičky nepreukazovala len predložením Zmluvy o pôžičke, z obsahu ktorej vyslovene vyplýva, že pôžička vo výške 3.000,00 € bola žalovanej poskytnutá na výplatu kúpnej ceny obchodného podielu v spoločnosti METTERIS, spol. s r.o., ale ako dôkaz o reálnom poskytnutí pôžičky predložila aj Potvrdenie o vrátení dlhu zo dňa 27. 02. 2020 podpísané obidvomi zmluvnými stranami, v ktorom veriteľ žalovanej (B. A. M.) vrátenie dlžnej čiastky titulom poskytnutej pôžičky potvrdil vlastnoručným podpisom. Z vykonaného dokazovania preto vyplynulo, že žalovaná uniesla svoje dôkazné bremeno a v konaní preukázala, že došlo k naplneniu predmetu Zmluvy o pôžičke tejto zmluvy, t.j. k reálnemu poskytnutiu peňažných prostriedkov veriteľom žalovanej, ktoré boli následne použité na získanie obchodného podielu, ako spoločného majetku patriaceho do BSM.

10.5 Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Strany sporu rovnako zaťažuje bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Skutkové tvrdenia ako aj popretie skutkových tvrdení paria medzi prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaná tvrdenie žalobcu o tom, že z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov nemala dôvod pre zobrať pôžičku na pojednávaní konanom dňa 17. 09. 2020 účinne poprela tým, že uviedla vlastné tvrdenie (v zmysle ktorého bol žalobca o kúpe obchodného podielu oboznámený, no odmietol takúto investíciu), pričom žalobca uvedené tvrdenie nerozporoval.

10.6 Postup súdu prvej inštancie, ktorý finančné prostriedky získané na základe Zmluvy o pôžičke posúdil ako vnos žalovanej do BSM, odvolací súd posúdil ako súladný so zákonom, nakoľko súd prvej inštancie ohľadne preukázania tvrdenia žalovanej vo veci jej vnosu do BSM vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, zistené skutkové okolnosti náležite vyhodnotil a dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, ktoré správne právne posúdil a svoje rozhodnutie logicky zdôvodnil.

11. Žalovaná odvolaním napadla II. výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. Námietla, že v danom prípade mal súd prvej inštancie o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 255 ods. 1 CSP a priznať jej všetky trovy konania, pretože vzhľadom na priebeh a výsledok konania, jej ochotu na mimosúdne urovanie sporu, ako aj na konečnú výšku žalobcovi priznaného finančného vyrovnania, v konaní dosiahla plný úspech.

11.1 Odvolací súd ako vecne správny posúdil aj závislý výrok o náhrade trov prvoinštančného konania, ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Ako vecne správne je možné vyhodnotiť odôvodnenie tohto výroku obsiahnutého v bode 41. rozsudku, v

ktorom súd prvej inštancie poukázal na to, že ani jedna zo strán nebola v konaní plne úspešná, pričom súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania správne prihliadol taktiež na povahu súdneho sporu, ktorého predmetom je vyporiadanie BSM.

11.2 Ak zanikne BSM, vykoná sa jeho vyporiadanie, v rámci ktorého dochádza k usporiadaniu všetkých majetkových vzťahov medzi manželmi. Konanie o vyporiadanie BSM je konaním, v ktorom majú strany sporu na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného (iudicium duplex). Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním žaloby žalobcom na vyporiadanie BSM je uplatnené aj rovnaké právo žalovanej, a taktiež jej právo na súdnu ochranu v tejto veci. Súd nie je viazaný žalobným návrhom, pokiaľ ide o navrhovaný spôsob vyporiadania BSM, ale ho vykonáva podľa vlastnej úvahy, vychádzajúc zo zásad obsiahnutých v § 150 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je pri rozhodovaní o trovách konania nevyhnutné vziať do úvahy osobitný charakter tohto typu konania a jeho špecifiká.

11.3 Aj v takomto konaní je pri rozhodovaní o trovách konania s poukazom na § 255 CSP nutné vychádzať zo zásady úspechu. Súd prvej inštancie v rámci rozhodovania o vyporiadaní BSM skonštatoval, že nebol dôvod, aby sa odchyľil od zásady rovnosti podielov strán sporu na spoločnom majetku a mal za to, že podiely žalobcu ako aj žalovanej na spoločnom majetku sú rovnaké. Súd prvej inštancie zohľadnil aj tú skutočnosť, že medzi sporovými strany po zániku manželstva došlo medzi stranami sporu k čiastočnému vyporiadaniu masy BSM, čo sa týka nehnuteľností a osobného motorového vozidla Renault Megane, no súčasne nedošlo k jeho komplexnému vyporiadaniu. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že okolnosť, že si každý z rozvedených manželov ponechal po rozvoze niektoré veci zo spoločného majetku, neodôvodňuje bez ďalšieho záver, že medzi nimi bola uzatvorená dohoda o vyporiadaní BSM. Ako vyplynulo z konania, medzi sporovými stranami nepanovala zhoda na určení okruhu vecí patriacich do BSM, do ktorého neboli pojaté všetky hnuťelné veci v zmysle návrhov sporových strán (predmetom vyporiadania nebola žehlička, tanierne do mikrovlnky, Hifi-veža či stojacia lampa, tak ako to navrhoval žalobca, ale ani 90 fliaš značkového alkoholu či motorová píla Sthil, ako navrhovala žalovaná), ich cena bola určená nie len dohodou sporových strán, ale bola určená aj na podklade odborných vyjadrení (cena šperkov) a výsledkov znaleckého dokazovania (cena obchodného podielu). Výška zostatku finančných prostriedkov bola ovplyvnená nielen spoločnými výdavkami po rozvoze, ale aj ich prevodmi v zmysle dohody sporových strán. Hodnota obchodného podielu v spoločnosti METTERIS, spol. s r.o., bola znížená v dôsledku žalovanou vneseného vnosu do spoločného majetku, ktorého existencia vyšla najavo a bola preukázaná až v konaní o vyporiadaní BSM. Z uvedeného vyplýva, že záver súd prvej inštancie o čiastočnom úspechu obidvoch sporových strán v konaní bol správny, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách prvoinštančného konania na vec vhodne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 2 CSP, a preto odvolací súd považuje výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, v ktorom súd vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania, za správny, zákonný a navyše aj súladný so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania.

12. Odvolací súd poukazujúc už na vyššie uvedené dôvody odvolacie námietky sporových strán nepovažoval za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne právny potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaniami žalobcu ako aj odvolaním žalovanej, títo v odvolacom konaní boli neúspešní, keď odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch I. a II. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil. Vzhľadom k tomu, že v odvolacom konaní obidve sporové strany dosiahli len čiastočný úspech, odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, s tým, že je spravodlivé, aby si obe strany znášali vlastné trovy aj tohto odvolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.